

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ ІНСТИТУТ
МІЖФАКУЛЬТЕТСЬКА КАФЕДРА ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ДИСЦИПЛІН

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Т.А.Шарапова Т.А.Шарапова

« 03 » 09 2019

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки бакалавра

Укладач: Рекотов П.В., к.ю.н., доцент *доцент кафедри*
(ПІБ, науковий ступінь,чене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні міжфакультетської кафедри
загальноосвітніх дисциплін

Протокол № *1* від «*27*» *08* 2019 р.
Завідувач кафедри

А.В. Пожуєв
(підпис) А.В. Пожуєв
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
міжфакультетської кафедри загальноосвітніх
дисциплін

Протокол № *1* від «*02*» *09* 2019 р.
Голова науково-методичної ради кафедри

П.В. Рекотов
(підпис) П.В. Рекотов
(ініціали, прізвище)

2019 рік

1.Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Бакалаврський	Кількість кредитів – 3	Обов'язкова	
		Цикл дисциплін загальної підготовки	
	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
		1 -й	1 -й
	Змістових модулів – 4	Лекції	
		14 год.	4 год.
		Практичні	
	Кількість поточних контрольних заходів – 16	14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		62 год.	82 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Історія України» полягає в розкритті закономірностей та особливостей політичного, економічного, соціального та культурного розвитку України, її відносин з іншими державами та народами.

Завдання викладання дисципліни «Історія України»:

- подати наукову періодизацію історії України, характерні риси основних періодів української історії, їх особливості, визначальні події та явища в кожному з них;
- узагальнити досвід національного державотворення, традиції української державності, значення боротьби українського народу за її відродження та збереження;
- розкрити історію суспільно-політичних та соціально-економічних процесів в Україні, визначити місце і роль в українській історії видатних історичних осіб;
- висвітлити зміст і особливості розвитку української матеріальної та духовної культури, її взаємозв'язок із світовою культурою;
- показати найважливіші події та явища української історії в контексті

світової історії, роль України в системі міжнародних відносин.

Опанувавши матеріал, здобувач вищої освіти зможе визначати причинно-наслідкові зв'язки в подіях і явищах, вільно застосовувати понятійний та термінологічний апарат сучасної історії та української культури. Зрештою, вивчення курсу допоможе поглибити розуміння економічних та соціальних процесів, розглядаючи їх на широкому тлі загального історичного розвитку Батьківщини.

У результаті вивчення навчальної дисципліни **здобувач повинен знати:**

- основні періоди історії України, їх особливості, визначальні події та явища;
- історію соціально-економічних та суспільно-політичних відносин в Україні;
- особливості виникнення і розвитку усіх форм української держави;
- роль у вітчизняній історії видатних представників українського народу;
- взаємозв'язок України на різних етапах її розвитку зі світовим співтовариством.

вміти:

- аналізувати історичні процеси, події, факти, давати їм власну оцінку;
- працювати з першоджерелами, науковою та методичною літературою;
- аналізувати історичні явища, виділяючи їх причини та наслідки;
- узагальнювати історичні факти і робити висновки;
- визначати значення тих чи інших подій для історичної долі України;
- показувати на історичній карті території українських земель, кордони українських держав та місця основних подій вітчизняної історії;
- аргументовано відстоювати свої погляди, брати участь у дискусії, користуючись понятійним апаратом історичної науки
- вести самостійні дослідження проблем Історії України на основі опрацювання історичних джерел та наукової літератури.

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
Загальні компетентності: <ul style="list-style-type: none"> – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. – Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. – Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). 	Методи: Наочні методи (карти). Словесні методи (лекція, пояснення, робота з підручником). Практичні методи (творчі завдання). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації). Проблемно-пошукові методи (репродуктивні). Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія). Дослідницький (самостійна робота).

<ul style="list-style-type: none"> – Здатність приймати обґрунтовані рішення. – Навички міжособистісної взаємодії. – Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, їх місця у загальній системі знань про природу і суспільство. 	<p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, програмований). Контрольні заходи: теоретичне тестування за розділами.</p>
---	---

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Історія України» є необхідною складовою у компетентнісному підході до підготовки фахівців різних спеціальностей і її вивчення пов'язане зі знанням матеріалу дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням».

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. ДАВНЯ, СЕРЕДНЬОВІЧНА ТА НОВА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Вступ. Найдавніша історія України.

Предмет і завдання курсу “Історія України”. Історія як наука. Історичні джерела: типологія і характеристика. Періодизація історії України. Українські землі в епоху палеоліту, мезоліту. Пам'ятки трипільської культури. Мідний вік та епоха бронзи. Залізний вік: формування цивілізованого суспільства. Антична цивілізація Північного Причорномор'я.

Східні слов'яни на території України. Розселення східних слов'ян.

Тема 2. Утворення і розвиток держави Київська Русь.

Концепції походження держави Київська Русь та її назви. Розширення і зміцнення Київської держави наприкінці IX-X ст. Розквіт Київської Русі наприкінці X- I половині XI ст. Запровадження християнство. Зовнішня і внутрішня політики київських князів Ігоря, Ольги, Святослава, Володимира Великого, Ярослава Мудрого. Русь і кочівники.

Причини і етапи феодальної роздробленості. Занепад Києва. Тимчасова політична стабілізація суспільства: Володимир Мономах, Мстислав Великий. Занепад Київської Русі з другої половини XI століття. Посилення удільних князівств. Культура Київської Русі.

Тема 3. Галицько-Волинська держава.

Політичний, соціальний та економічний розвиток в XII - першій половині XIV століть. Правління династії галицьких Ростиславичів, Ярослав Осмомисл. Правління династії галицько-волинських Романовичів. Роман Мстиславич. Данило Галицький. Боротьба галицько-волинських князів з монголо-татарами. Занепад Галицько-Волинського князівства. Галицько-Волинське князівство як одна із форм української державності.

Тема 4. Українські землі під владою Литви і Польщі (XIV перша половина XVII ст.).

Включення українських земель до складу Литовської держави. Політика великих литовських князів на українських землях. Передумови польсько-литовської інтеграції. Кревська та Городельська унії. Боротьба руських князів проти польсько-литовського зближення. Ліквідація удільних князівств. Люблінська унія та її наслідки для України. Берестейська церковна унія: причини і наслідки.

Причини та передумови формування козацтва. Створення Запорізької Січі. Д.Вишневецький. Устрій та військово-політична організація Запорізької Січі. Господарські заняття і громадський устрій козацтва. Козацьке звичаєве право. Реєстрове козацьке військо. Боротьба козацтва з турками і татарами.

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Визвольна війна українського народу середини XVII століття. Утворення гетьманської держави.

Причини, характер і рушійні сили. Основні концепції періодизації Визвольної війни. Початковий етап війни (1648-1649рр.). Формування державних інституцій і активізація зовнішньополітичної діяльності уряду Б.Хмельницького. Зближення України з Московією. Переяславська Рада. Березневі статті Б.Хмельницького 1654 року. Входження України під протекторат Московії. Завершальний етап Визвольної війни. Становище Гетьманщини після смерті Б.Хмельницького. Поглиблення руйнівних процесів в Українській державі.

Тема 6. Соціально – економічний та політичний розвиток України в другій половині XVII - XVIII ст.

Зовнішньоекономічні зв'язки України в другій половині XVII- на початку XVIII століття. Посилення кризових явищ в соціально-економічному житті України внаслідок закріпачення селянства 1783 року.

Політичне життя в Україні в другій половині XVII століття. Спроби об'єднання українських земель. Гетьман І.Мазепа. Ліквідація Запорізької Січі. Конституція П. Орлика 1711 року. Обмеження Української автономії в першій половині XVIII ст. Діяльність Малоросійської колегії. Правління гетьманського уряду (1735-1750). Гетьман К.Розумовський. Ліквідація гетьманату Катериною II. Посилення антиукраїнської політики російського царизму. Ліквідація Запорізької Січі 1775 року і скасування козацької автономії.

Історичне значення Існування Української Гетьманської держави другої половини XVII-XVIII століття.

Тема 7. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій у XIX ст.

Адміністративно-територіальний устрій українських земель у складі іноземних держав.

Криза кріпосництва і розвиток капіталістичних відносин. Початок промислового перевороту. Місце України в зовнішній торгівлі Російської імперії.

Загострення соціально-економічних протиріч в Україні. Селянські повстання. У.Кармелюк. Кирило-Мефодієвське братство. Т. Шевченко.

Характер політики австрійського уряду щодо українців. Суспільно-політичний рух. "Руська трійця".

Скасування кріпосного права в Російській імперії. Буржуазні реформи 60-70 років та їх здійснення в Україні. Шляхи розвитку буржуазних відносин у сільському господарстві. Особливості завершальної фази промислового перевороту.

Культурно-просвітницький етап національного руху. Українофіли. В.Антонович. Громадівський рух і посилення репресій з боку царизму. Валуєвський циркуляр. Емський указ. Революційно-демократичний рух. Поширення марксизму. Початок пролетарського руху.

Розділ 2. НОВІТНЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Змістовий модуль 3.

Тема 8. Українські землі на початку XX ст. Україна в роки Першої світової війни.

Україна у складі Росії та Австро-Угорщини. Місце української економіки в господарському житті двох імперій. Становище населення. Посилення міграції українського селянства.

Проблеми становлення та консолідації української нації. Події російської революції 1905—1907 рр. в Україні. Земельна реформа П. Столипіна та її вплив на українські землі.

Україна в геополітичних планах країн Антанти і центральних держав. Воєнні дії на території України у 1914 р., 1915 – 1917 рр. Посилення економічної та політичної кризи в Російській та Австро-Угорській імперіях.

Тема 9. Українська революція (1917 – 1921 рр.).

Початок Української революції. Утворення Центральної Ради. Початок українізації армії.

Український національний Конгрес. I та II Універсали Центральної Ради. Зміни у політичних настроях, економічному та соціальному становищі населення. Загострення конфлікту Центральної Ради з Тимчасовим урядом Росії.

III Універсал ЦР. Проголошення УНР. Всеукраїнський з'їзд Рад. Боротьба більшовиків із УЦР. IV Універсал ЦР. Мирний договір з Центральними державами у Брест-Литовську. Вступ військ Німеччини та Австро-Угорщини на

територію УНР.

Гетьманський переворот. П.Скоропадський. Внутрішня та зовнішня політика Української Держави і ставлення до неї в суспільстві. Анулювання Брестського миру і наступ військ РСФРР на Україну.

Утворення Директорії. Відновлення УНР в умовах збройного конфлікту з радянською Росією. С. Петлюра. Трудовий конгрес. Отаманщина. Поразки УНР. Боротьба з денікінцями.

Проголошення ЗУНР. Є.Петрушевич. Злука УНР і ЗУНР. Українсько-польська війна. Поглинення Північної Буковини, Бессарабії та Закарпаття іноземними державами.

Запровадження радянської державності та її характер. Х.Раковський. Білий та червоний терор. Повстанський рух. Н. Махно. Падіння радянської влади у 1919 р. Денікінський окупаційний режим.

Організація влади в Україні після приходу радянських військ восени 1919 року.

Формальне визнання радянською Росією незалежності УСРР. «Воєнний комунізм». Варшавська угода. Радянсько-польська війна і Україна.

Тема 10. Встановлення й утвердження радянського тоталітарного режиму (1921 – 1939 рр.). Західноукраїнські землі в 1921 – 1939 рр.

Державний статус України в 1921—1922 рр. Утворення СРСР. Статус УСРР у складі Радянського Союзу.

Голод 1921—1923 рр. Впровадження непу в Україні. Відбудова промисловості і сільського господарства. Грошова реформа. Початок індустріалізації народного господарства. Економічне, соціальне та повсякденне життя населення в роки непу.

Політика влади у царині культури. Українізація (коренізація). Ставлення влади та населення до українізації. Розвиток науки і культури. Освіта. Кампанія з ліквідації неписьменності.

Перехід до форсованої індустріалізації. Директивна економіка. Життя і побут верств і груп населення.

Хлібозаготівельні кризи 1927—1929 рр. Перехід до суцільної колективізації. Розкуркулення. Доля приватних сільських господарів та їхніх господарств. Повернення до продрозкладки.

Голодомор 1932—1933 рр. в Україні. «Закон про п'ять колосків». Хлібозаготівлі та їх суть. Масштаби та наслідки Голодомору.

Формування партійно-бюрократичної номенклатури. Масові репресії. «Великий терор».

Освіта, наука, література і мистецтво. «Розстріляне відродження». Політика держави щодо церкви та її наслідки.

Політична ситуація. «Пацифікація». Розгортання українського націоналістичного руху. Утворення Української військової організації та Організації українських націоналістів.

Тема 11. Україна в роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.).

Україна у міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Вступ Червоної армії на територію Західної України. Возз'єднання Хотинщини, Південної Бессарабії і Північної Буковини з УРСР. Радянізація нових територій.

Напад Німеччини на СРСР. Відступ Червоної армії. Мобілізаційні заходи та евакуація. Військові події 1941—1942 рр. Окупація України.

Нацистський «новий порядок». Життя населення України в умовах окупації. Колабораціонізм. Концтабори та масове знищення людей. Голокост. Остарбайтери. Життя в евакуації. Рух Опору та його течії. Розгортання радянського партизанського руху. Утворення УПА.

Визволення України. Примусове виселення з Криму в східні регіони СРСР татар, греків, вірмен.

Завершення вигнання окупантів з України. Становище в західних областях. Завершення Другої світової війни. Героїзм українського народу. Ціна перемоги.

Тема 12. Україна в період 1945 – середини 1960-х рр. та загострення кризи радянської системи (середина 1960-х – 1980-х рр.).

Адміністративно-територіальні зміни. Україна в ООН та міжнародних організаціях. Відбудовчі процеси у господарстві. Голод 1946—1947 рр.

Відновлення політики радянізації в західних областях України. Партизанські дії УПА. Операція «Вісла».

Становище України у середині 50-х рр. Стан промисловості та сільського господарства. Соціальне та економічне життя населення. Вхід Кримської області до складу УРСР.

XX з'їзд КПРС і початок лібералізації. Реабілітація жертв сталінських репресій. Ставлення в суспільстві до діяльності М. Хрущова. Загострення боротьби серед вищого партійного керівництва України.

Зміни в управлінні господарством. Розвиток промисловості. Аграрна політика у другій половині 50-х — першій половині 60-х рр. XX ст. Нові явища у соціальній сфері. Зрушення у повсякденному житті населення.

Науково-технічна революція. Реформи освіти. Здобутки науки. Посилення русифікації. «Відлига» в українській літературі та у мистецтві. «Шістдесятництво» в українській культурі.

Зародження дисидентського руху в Україні та його особливості. Релігійна політика.

Ідеологічні орієнтири партійно-радянського керівництва та зміни у його структурі. Конституція УРСР 1978 р.

Спроби реформування економіки в другій половині 60-х років. Економічне становище УРСР у 70-ті — на початку 80-х рр. XX ст. Матеріальний рівень життя населення.

Здобутки і проблеми розвитку соціальної сфери. Привілейоване становище партійно - радянської номенклатури. Повсякденне «життя» населення.

Освіта. Стан науки: здобутки і проблеми. Розвиток літератури. Формування опозиційних течій в культурі та реакція на них влади. Суперечливі тенденції в розвитку українського мистецтва.

Активізація опозиційного руху в другій половині 60-х — на початку 70-х років. Форми діяльності дисидентів.

Змістовий модуль 4.

Тема 13. «Перебудова». Розпад Радянського Союзу й проголошення незалежності України (1985-1991 рр.). Україна в умовах незалежності.

Причини та початок «перебудови». Чорнобильська катастрофа. Політика «прискорення» та її наслідки в Україні.

Зрушення у політичному житті України. Перехід до багатопартійної системи. Формування національних громадських організацій і об'єднань. «Народний Рух України». Результати виборів до Верховної Ради УРСР і місцевих рад 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Спроба державного перевороту в СРСР.

Проголошення державної незалежності України. Розпад СРСР і утворення СНД. Розбудова української державності. Проблеми реформування економіки. Зовнішня політика України.

Революція Гідності 2013–2014 рр. Євромайдан як феномен прямої демократії.

Україна в умовах російської військової агресії. Анексія Криму 2014 р. Російсько-українська війна.

Україна на шляху до асоціації з ЄС.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год				Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ зав-ня, к-ть балів	Усього балів
			о/дф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	27	8/2	4	1	4	1	19	25	6	6	12
2	23	4/2	2	1	2	1	19	25	9	7	16
3	31	12/2	6	1	6	1	19	22	10	7	17
4	9	4/2	2	1	2	1	5	10	9	6	15
Усього за змістові модулі	90	28/8	14	4	14	4	62	82	34	26	60
Підсумковий семестровий контроль залік	30						30	30			40
Загалом	90								100		

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.	з.ф.
1	Тема 1. Вступ. Найдавніша історія України.	2	1
2	Тема 2. Утворення і розвиток держави Київська Русь.		
3	Тема 3. Галицько-Волинська держава.		

4	Тема 4. Українські землі під владою Литви і Польщі (XIV перша половина XVII ст.).		
5	Тема 5. Визвольна війна українського народу середини XVII століття. Утворення козацької держави.	1	1
6	Тема 6. Соціально – економічний та політичний розвиток України в другій половині XVII - XVIII ст.	1	
7	Тема 7. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій у XIX ст.	2	
8	Тема 8. Українські землі на початку XX ст. Україна в роки Першої світової війни.		
9	Тема 9. Українська революція (1917 – 1921 рр.).	2	1
10	Тема 10. Встановлення й утвердження радянського тоталітарного режиму (1921 – 1939 рр.). Західноукраїнські землі в 1921 – 1939 рр.	2	
11	Тема 11. Україна в роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.).	2	
12	Тема 12. Україна в період 1945 – середини 1960-х рр. та загострення кризи радянської системи (середини 1960-х – 1980-х рр.).	2	
13	Тема 13.«Перебудова». Розпад Радянського Союзу й проголошення незалежності України (1985-1991 рр.). Україна в умовах незалежності.		1
Разом		14	4

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.	з.ф.
1	Київська Русь. Галицько-Волинське князівство.	2	
2	Козацько-гетьманська держава (середина XVII – кінець XVIII ст.).	2	2
3	Україна в складі Російської і Австро-Угорської імперій (XIX – поч. XX ст.)	2	
4	Українська національно-демократична революція (1917-1920 рр.) Відновлення державності українського народу.	2	
5	Україна за радянської доби (1921 – 1939 рр.).	2	
6	Україна в роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.).	2	2
7	Україна за радянської доби (1945 – 1991 рр.). Відновлення незалежності України.	2	
	Разом	14	4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ. Найдавніша історія України.	4
2	Тема 2. Утворення і розвиток держави Київська Русь.	5
3	Тема 3. Галицько-Волинська держава.	5
4	Тема 4. Українські землі під владою Литви і Польщі (XIV перша половина XVII ст.).	5
5	Тема 5. Визвольна війна українського народу середини XVII століття. Утворення козацької держави.	4

6	Тема 6. Соціально – економічний та політичний розвиток України в другій половині XVII - XVIII ст.	5
7	Тема 7. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій у XIX ст.	5
8	Тема 8. Українські землі на початку XX ст. Україна в роки Першої світової війни.	5
9	Тема 9. Українська революція (1917 – 1921 рр.).	5
10	Тема 10. Встановлення й утвердження радянського тоталітарного режиму (1921 – 1939 рр.). Західноукраїнські землі в 1921 – 1939 рр.	5
11	Тема 11. Україна в роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.).	5
12	Тема 12. Україна в період 1945 – середини 1960-х рр. та загострення кризи радянської системи (середини 1960-х – 1980-х рр.).	4
13	Тема 13. «Перебудова». Розпад Радянського Союзу й проголошення незалежності України (1985-1991 рр.). Україна в умовах незалежності.	5
	Разом	62

Пропонується здобувачам вищої освіти виконати завдання самостійної роботи до кожної теми, що оцінюється окремо.

8. Види контролю і система накопичення балів

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Розділ 1			
Змістовий модуль 1.			
Тиждень 1 Лекція 1	Вступ. Найдавніша історія України.		
Тиждень 2 Семінар 1	Вступ. Найдавніша історія України.	Термінологічний диктант обговорення питань планів семінарських занять, перевірка виконання практичних завдань самостійної роботи	6
Тиждень 3 Лекція 2	Утворення і розвиток держави Київська Русь. Галицько-Волинська держава.		
Тиждень 4 Семінар 2	Утворення і розвиток держави Київська Русь. Галицько-Волинська держава.	Термінологічний диктант обговорення питань планів семінарських занять, перевірка виконання практичних завдань самостійної роботи	6
Розділ 1			
Змістовий модуль 2.			
Тиждень 5 Лекція 3	Утворення козацької держави. Соціально – економічний та політичний розвиток України в другій половині XVII - XVIII ст.		

Тиждень 6 Семінар 3	Утворення козацької держави. Соціально – економічний та політичний розвиток України в другій половині XVII - XVIII ст.	Термінологічний диктант обговорення питань планів семінарських занять, перевірка виконання практичних завдань самостійної роботи. Контрольне тестування за матеріалом Розділу 1. Індивідуальне письмове завдання	15
Розділ 2			
Змістовий модуль 3.			
Тиждень 7 Лекція 4	Українська революція (1917 – 1921 рр.).		
Тиждень 8 Семінар 4	Українська революція (1917 – 1921 рр.).	Термінологічний диктант обговорення питань планів семінарських занять, перевірка виконання практичних завдань самостійної роботи	6
Тиждень 9 Лекція 5	Встановлення й утворення радянського тоталітарного режиму (1921 – 1939 рр.).		
Тиждень 10 Семінар 5	Встановлення й утворення радянського тоталітарного режиму (1921 – 1939 рр.).	Термінологічний диктант обговорення питань планів семінарських занять, перевірка виконання практичних завдань самостійної роботи	6
Тиждень 11 Лекція 6	Україна в роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.).		
Тиждень 12 Семінар 6	Україна в роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.).	Термінологічний диктант обговорення питань планів семінарських занять, перевірка виконання практичних завдань самостійної роботи	6
Розділ 2			
Змістовий модуль 4.			
Тиждень 13 Лекція 7	Україна за радянської доби (1945 – 1991 рр.). Україна в умовах незалежності..		
Тиждень 14 Семінар 7	Україна за радянської доби (1945 – 1991 рр.). Відновлення незалежності України.	Термінологічний диктант обговорення питань планів семінарських занять, перевірка виконання практичних завдань самостійної роботи Контрольне тестування за матеріалом Розділу 1. Індивідуальне письмове завдання	15
Усього за змістові модулі			60

9. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Відповідь по білету	5 тестових завдань на знання дат та подій, оцінюються у 1 бал кожне (5 балів) та розгорнуте висвітлення двох питань: (max 20 балів).	Дивись нижче (Екзамен (критерії оцінювання))	25
	У разі дистанційної форми навчання екзамен проходить у тестовій формі через платформу Moodle.	Питання для підготовки за навчальним матеріалом змістових модулів 1-4. Тестування передбачає обмеження у часі (50 хв).	50 тестових питань оцінюються: правильно/неправильно. Правильна відповідь оцінюється у 2 бали	25
ІДЗ	Індивідуальне дослідницьке завдання	Захист індивідуального дослідницького завдання	Див. : платформа Moodle. Індивідуальні дослідницькі завдання (ІДЗ.) Методичні настанови по підготовці	15
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

Для допуску до складання екзамену студент повинен набрати протягом семестру мінімум **35 балів**.

Семінарські заняття

Бали	Критерії оцінювання
5	Навчальний матеріал відтворюється у повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, зроблені аргументовані висновки. Здобувачі вищої освіти має конспект відповідей з питань теми, володіє необхідними термінами, виконав практичні завдання (підготував таблиці, схеми тощо), активно працює протягом усього заняття (здатний зауважити, задати запитання, доповнити, дискутувати, висловити власне ставлення з конкретної проблеми), впевнено користується картою. Правильно вирішив усі тестові завдання.

4	Відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач має конспект відповідей з питань теми, орієнтується в термінах, виконав практичні завдання (підготував таблиці, схеми тощо), працює протягом усього заняття, демонструючи неповну здатність зауважити, задати запитання, доповнити, дискутувати, висловити власне ставлення з конкретної проблеми, орієнтується по карті (у відповідях допускає несуттєві помилки та неточності, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів).
3	Відповідь відтворює основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Має конспект відповідей з питань теми, вибірково володіє термінами, виконав практичні завдання не з несуттєвими помилками, слабо орієнтується по карті. Поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу.
2	Відповідь на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач виявив неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. При підготовці практичних завдань допущені суттєві помилки.

Екзамен (критерії оцінювання)

Екзаменаційний білет складається з завдань 2 рівнів складності:

1-й рівень – 5 тестових завдань на знання дат та подій, оцінюються у **1 бал** кожне (5 балів).

2-й рівень – 2 завдання на діагностування сформованих навичок та умінь аналізувати, порівнювати, давати характеристики, оцінюється у **10 балів** кожне (20 балів):

10 балів – знання і розуміння програмного матеріалу в повному обсязі; послідовний, логічний, обґрунтований, безпомилковий виклад матеріалу; самостійне, впевнене і правильне застосування знань; глибоке усвідомлення зв'язків у навчальному матеріалі; ґрунтовне пояснення закономірностей та характеристика інших зв'язків в історичному процесі; вміле застосування

принципів і методів історичного пізнання; опанування навичками джерелознавчого та історіографічного аналізу; вміле формулювання висновків і узагальнень; вміле оцінювання та інтерпретація історичних даних

9–6 балів – знання і розуміння програмного матеріалу в цілому; послідовний, логічний, безпомилковий виклад матеріалу; усвідомлення основних зв'язків у навчальному матеріалі; пояснення закономірностей та характеристика інших зв'язків в історичному процесі; правильне і без особливих труднощів застосування знань в нових умовах; застосування принципів і методів історичного пізнання; формулювання висновків і узагальнень; оцінка та інтерпретація історичних даних; допущення окремих несуттєвих помилок

5–3 балів – знання і розуміння тільки основного програмного матеріалу в обсязі, який дозволяє застосувати наступний програмний матеріал; спрощений виклад матеріалу; усвідомлення окремих зв'язків у навчальному матеріалі; пояснення основних закономірностей та характеристика основних зв'язків в історичному процесі; застосування окремих знань в конкретних умовах самостійно чи при допомозі викладача; застосування окремих принципів і методів історичного пізнання; допущення окремих суттєвих помилок

2–1 бал – поверхове знання і розуміння основного програмного матеріалу в обсязі, який не дозволяє засвоювати наступний програмний матеріал; непослідовний виклад матеріалу з допущенням суттєвих помилок; невміння робити узагальнення та висновки; невміння застосувати знання у практичній діяльності.

Максимальна кількість балів – **25 балів**.

Заборгованості по семінарських заняттях здобувач повинен ліквідувати до закінчення 2-ї атестації.

Семестровий підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену за вивченим матеріалом курсу (розділи 1-2) – до 25-ти балів та захисту індивідуального дослідницького завдання – до 15-ти балів

Оцінка за семестр виставляється з врахуванням різних видів навчальних робіт (творчих робіт, контрольних тестувань за розділами) та результатів підсумкового семестрового контролю.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		

FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Бойко О.Д. Історія України навч. посіб. для студ. вищих навчальних закладів рекомендований МОНУ. Київ: Академвидав, 2011. 686 с.
2. Борисенко В.Й. Курс української історії. Київ: Либідь, 1998. 616 с.
3. Гарін В.Б. Історія України : навч. посіб. для студ. вищих навчальних закладів рекомендований МОНУ. Київ, 2012. http://culonline.com.ua/Books/Istoriya_Ukr_Garin2011.pdf#toolbar=0.
4. Грицак Я. Нарис історії України : формування української модерної нації XIX – XX ст. Київ, 1996. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi31/0025318.pdf>.
5. Грушевський М.С. Ілюстрована історія України. Київ: Наук. думка, 1992. 544 с. URL: <http://ukraine.donklass.com/>.
6. Калініченко В.В., Рибалка І.К. Історія України: Підручник для студ. іст. спец. вищих навч. закл. / Харківський національний ун-т ім. В.Н.Каразіна. Ч. 3 : 1917-2003. Харків: ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2004. 322 с.
7. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до XXI століття: Навчальний посібник. Харків : ООО «Одісей», 2001. 465 с.
8. Король В.Ю. Історія України: навч. Пос. Київ: Академвидав, 2008. 496 с.
9. Литвин В.М. Історія України: підручник. Київ: Наук. думка, 2013. 991 с.
10. Реєнт О.П., Коляда І.А. Україна між світовими війнами (1914-1939). Події. Люди. Документи: Нариси історії: навчальний посібник. Київ: Школа, 2004. 544 с.
11. Рибалка І.К. Історія України. Частина 1: Від найдавніших часів до кінця XVIII століття: [підр. для іст. фак. вищих навч. закладів]. Харків: Основа, 1994. 448 с.
12. Рибалка І.К. Історія України. Частина 2: Від початку XIX ст. до лютого 1917 року: [підр. для іст. фак. Вищих навч. закладів]. Харків: Основа, 1997. 480 с. URL: <http://reddiplom.org/iss2.htm>.

Додаткова:

1. Боєчко В., Ганжа О., Захарчук Б. Кордони України: історична ретроспектива та сучасний стан. Київ: Основи, 1994. 168 с.
2. Грушевський М.С. Історія України-Руси: В 10 т., 11 кн. Київ: Наук. думка, 1991–1999.
3. Дещинський Л.Є. Міжнародні відносини України : історія і сучасність : навчальний посібник для студентів і курсантів вищих навч. закладів. Львів: Бескид Біт, 2002. 320 с.

4. Дорошенко Д.І. Нарис історії України. Львів : Світ, 1991. 567 с.
5. Друга світова війна в історичній пам'яті України : за матеріалами Українського інституту національної пам'яті / упор. Л.Герасименко, Р.Пилявець. Київ-Ніжин: ПП «Лисенко М. М.», 2010. 247 с.
6. Енциклопедія історії України : у 10 т. Київ: Наук. думка, 2005–2011.
7. Запорізький рахунок Великій війні. 1939–1945 / Ф.Г. Турченко, В.М. Мороко, О.Ф. Штейнле, В.С. Орлянський [та ін.] ; Ф.Г. Турченко (наук. ред.). Запоріжжя: Просвіта, 2013. 416 с.
8. Здобуття незалежності України 1991. Історія проголошення, документи, свідчення : у двох томах. Житомир : Рута, 2011. 752 с.
9. Історія України: нове бачення: У 2-х т. / авт. кол.: О. І. Гуржій, Я. Д. Ісаєвич, М. Ф. Котляр, О. П. Моця, О. В. Русина, В. Г. Сарбей, В. А. Смолій, Ф. І. Стеблій, В. С. Степанков, Т. В. Чухліб; Під ред. В. А. Смолія. НАН України. Інститут історії України. Т. 1. Київ: вид-во «Україна», 1995. 350 с.
10. Крип'якевич І.П. Історія України. Львів: Світ, 1990. 520 с.
11. Липинський В. Україна на переломі. 1657–1659: Замітки до історії українського державного будівництва в XVII-тім столітті. Київ: Дніпро, 1997. 314 с.
12. Магочій П.-Р. Україна : історія її земель та народів. Ужгород: вид-во В. Падяка, 2012. 794 с.
13. Методичні вказівки до вивчення спецкурсу «Українські національні партії (кін.ХІХ ст. – 1917 р.)». Запоріжжя: ЗДУ, 1992. 140 с.
14. Переяславська Рада 1654 року: (Історіографія та дослідження) / Редкол.: П. Сохань. Київ: Смолоскип, 2003. – 890 с.
15. Тоді Ф. Нарис історії Європейського Союзу. Київ: «К.І.С.», 2001. 142 с.
16. Турченко Ф.Г. Запоріжжя на шляху до себе... Минуле і сучасність в документах та свідченнях учасників подій. Запоріжжя: Просвіта, 2009. 367 с.
17. Турченко Г., Турченко Ф. Проект «Новоросія». 1764–2014 рр.: Ювілей на крові. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 116 с.
18. Україна-НАТО: питання євроатлантичної інтеграції України. Матеріали інформаційно-просвітницького семінару «Роль суспільства у здійсненні політики євроатлантичної інтеграції України». Запоріжжя: ЗНУ, 2008. 34 с.
19. Українське козацтво: Мала енциклопедія. Київ: Генеза; Запоріжжя: Прем'єр, 2002. 568 с.
20. Яворницький Д.І. Історія запорозьких козаків: У 3 т. Київ: Наук. думка, 1990–1991.
21. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України. Київ: Критика, 2005. 584 с.

Інформаційні ресурси

1. UKRAINIAN	HISTORICAL	LIBRAR.	URL:
http://ukrhistory.narod.ru/texts/yakovenko-5.htm			
2. Європейський союз. URL: www.europa.eu.int			
3. Інститут європейських культур. URL: www.iek.edu.ru			
4. Інститут історії України НАН України. URL: http://www.history.org.ua			

5. Исторический научно-образовательный сервер «Клио». URL: www.ab.ru/~kleio
6. Изборник. URL: <http://litopys.org.ua/>
7. Історична правда. URL: <http://www.istpravda.com.ua/>
8. Історія України. URL: <http://www.uahistory.cjb.net>
9. Козацтво. URL: <http://www.cossackdom.com>
10. Львівська філія НАНУ. URL: inst-ukr.lviv.ua.
11. Міністерство закордонних справ України. URL: <http://www.mfa.gov.ua/>.
12. Національний університет «Києво-Могилянська академія». URL: <http://ukma.kiev.ua>
13. Національний університет «Острозька академія». URL: history@uosa.uar.net
14. ННБУ ім. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
15. ООН. URL: www.un.org
16. Південна Україна XVIII – XIX ст. Записки науково-дослідної лабораторії дослідження Південної України ЗНУ. URL: <http://www.zsu.zp.ua/ru>
17. Проблеми історії України: факти, судження, пошуки. URL: www.history.org.ua/zbirnyk
18. Сайт Інституту історичних досліджень Львівського національного ун-ту ім. Івана Франка. URL: www.franko.lviv.ua
19. Східний інститут українознавства ім. Ковальських. URL: <http://www-keui.univer.kharkov.ua/>
20. Українська електронна бібліотека. URL: <http://exlibris.org.ua/main/index.html>.
21. Український історичний журнал. URL: <http://history.org.ua>.

Погоджено _____
 навчальний відділ
 «_____» _____